

með því skilyrði að þau verði veitt fyrir 31. ágúst þ. á. og að sá, sem hlýtur eitthvað af þeim, taki þar samsumars við prestsþjónustu.

Þegar eitthvert af braudum þeim, sem tilgreind eru undir B, er veitt samkvæmt hinum tilteknu skilmálum, fellur *pro rata temporis* styrkur sá, sem lagður er hinu sama braudi undir A, burt; en komi skilyrðin ekki fram með tilliti til eins eða fleiri af braudum þessum, skal uppbót þeirri, sem veitt hefir verið undir B fyrir ár það, sem nú stendur yfir, skipt eptir 31. ágúst þ. á. meðal hinna fátækustu brauða.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um dómssvald hins skipaða lögreglustjóra í fjárkláðamálinu. — Með þókn- anlegu brjefi frá í gær hafid þjer, herra amtmaður, sent mjer erindi *secretairs* Jóns Jónssonar, er settur hefir verið lögreglustjóri í fjárkláðamálinu, um að annaðhvort verði löggildingar þær, er voru gefnar út handa honum 9. septbr. og 13. oktbr. f. á. til að gegna með eigin ábyrgð störfum þeim viðvikjandi uppræting fjárkláðans, sem hlutaðeigandi sýslumenn annars ættu að hafa á hendi, *authentice* nákvæmar ákveðnar og skýrðar, þannig, að þær heimili sjer dómssvald í öllum opinberum málum viðvikjandi ráðstöfunum til upprætingar fjárkláðans, eða að sjer verði útvegud ný löggilding þessa innihalds. Hefir hann skilið hinar nefndu löggildingar þannig, að þær heimili sjer og skyldi sig til að framkvæma ekki að eins hin umbodslegu störf, er sýslumenn annars hefðu átt að hafa á hendi, en einnig hin nauðsynlegu lögregludómarastörf, ef ástæða virtist vera til að höfða opinbert lögreglumál gegn einstökum fjáreigöndum fyrir hirðuleysi um skipanir yfirvaldsins, en hinn konunglegi íslenzki landsyfirrettur hefir í dómi, sem upp kveðinn var 17. þ. m., álitid, að löggildingar þessar næðu ekki yfir slíkt dómssvald.

Fyrir þessa sök skal jeg þjónustusamlega tjá yður til leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, að það er hvorttveggja að þjer, herra amtmaður, virðist hingað til að hafa skilið nefndar löggildingar á sama hátt og *secretair* Jón Jónsson, enda er enginn vafi á, að landshöfðinginn hefir ætlað, með löggildingum þeim, sem nefndar voru, að veita hinum setta embættismanni vald til að gegna dómarastörfum í málum þeim, á tímabili því og í þinghám þeim, er löggildingarnar ná yfir. Það er hægt að sjá, að eins og umbods- og dómssvaldin í lögreglumálum jafnan samkvæmt lögum þeim, er nú gilda, hafa verið sameinuð hjá hinum sama eimbættismanni, þar sem lögreglustjórinn dæmir á lögregluþingum, og optast ekki hefir önnur ráð til að framkvæma hinar umbodslegu skipanir sínar, en að stefna hlutaðeiganda fyrir lögregluþing, þannig hefði það eptir því, sem á stendur í fjárkláðamálinu, verið mjög ísjárvert, að greina dómssvaldið frá lögreglustjórninni í málum þeim, er hjer ræðir um. Eins og herra amtmanninum mun kunnugt, hafa kærur þær, sem hingað til hafa komið fram yfir ráðstöfunum valdstjórnarinnar til upprætingar fjárkláðans, meðal annars gengið út á það, að eigi hafi verið með nægum strangleika vakað yfir, að hirðuleysi um fyrirskipanir yfirvaldsins í þessu tilliti yrði refsað, og hefir þetta átt sjer stað, þótt lögreglustjórar þeir, sem ekki hefir verið hlýtt, hafi sjálfir verið dómarar á þingum þeim, þar sem ætti að lögsækja hlutaðeigendur; en það er hægt að sjá, að það hefði einungis verið til þess að auka örðugleika þá, er lögreglustjórnin hjer hefir átt við að stríða, að aðgreina hið dæmandi lögregluvald frá framkvæmdar- og umbodsvaldinu. Það gat því, þegar það var álitid nauðsynlegt að setja sjerstakan embættis- mann til að standa um nokkurn tíma fyrir öllum framkvæmdum á vissu svæði til upp- rætingar fjárkláðans, ekki verið ætlun landshöfðingja að aðgreina hið dæmandi lögreglu-

6
17.
jan.7
20.
jan.

7
20.
jan. vald frá hinu framkvæmandi, eða láta hinn setta embættismann vera undan þeginu nokkrum af þeim skyldum, er samkvæmt löggjöfinni og rjettarvenjunni hjer á landi fylgja lög-reglustjóraembættum, enda verður ekki sjæð, að orð löggildinganna gefi tilefni til að halda þetta, þar sem sagt er undantekningarlaust, að hinn setti embættismaður eigi að gegna störfum þeim viðvikjandi upprætingu fjárkláðans, sem hlutaðeigandi sýslumenn annars ættu að hafa á hendi, og störf þessi vafalaust meðal annars eru innifalin í því, að höfða og dæma opinber lögreglumál gegn þeim, sem verða sekir í hirðuleysi um framkvæmd á ráðstöfunum þeim, sem skipaðar verða.

Það er loksins hvorttveggja, að jeg samkvæmt brjefum herra amtmannsins frá 7. sept. og 11. oktbr. f. á. varð að halda, að sýslumenn í hjeruðum þeim, sem spurning er um, væru því meðmæltir að verða með öllu undanþegnir störfum viðvikjandi fjárkláðan-um, enda gátu löggildingarnar ekki breytt í neinu varnarþingum sýslubúa, því með þeim hefir ekki verið skipað neitt *commissorium*, sem gæti heimilað að fara með málin eptir öðrum reglum eða á öðrum þingum, en þeim sem almennt gilda. Lögreglustjórinn hefir samkvæmt þeim að eins vald til að dæma mál þau, sem hann er settur lögreglustjóri í, á reglulegum lögregluþingum lögsagnarumdæma þeirra, sem spurning er um.

Skyldi eptir þessar *authentisku* skýringar enn geta verið nokkur vafi um, hvað langt löggildingar þær ná, sem veittar hafa verið *secretair* Jóni Jónssyni 9. septbr. og 13. okt. f. á. til að gegna þeim störfum viðvikjandi upprætingu fjárkláðans, sem hlutaðeigandi sýslumenn annars ættu að hafa á hendi, veitist honum hjer með löggilding til sem dóm-ara að fara með og dæma á reglulegum lögregluþingum öll þau opinber lögreglumál, sem á tímabili því og í þinghám þeim, er löggildingarnar geta um, kynnu að verða höfðuð út af ráðstöfunum yfirvaldsins til upprætingar fjárkláðans.

Auglýsing

um

8
14.
febr. staðfestingu á póstmálasamþykkt þeirri, er gjörð var á alls-herjarfundi í Bern 9. okt. 1874¹.

Hinn 13. d. marzmán. 1875 hefir Hans Hátign Konunginum allramildlegast þóknast að staðfesta eptirfarandi samning, er fulltrúar ríkja þeirra, er hlut áttu í póstmálafundinum í Bern, hafa ritað undir.

S a m n i n g u r

um

allsherjar-póstmálasamband

milli

Þýskalands, Austurríkis og Ungverjalands, Belgíu, Danmerkur, Egiptalands, Spánar, Bandaríkjana í Vesturheimi, Frakklands, Bretlands hins mikla, Grikklands, Ítalíu, Luxemborgar, Noregs, Hollands, Portúgals, Rúmeníu, Rússlands, Serbíu, Svíþjóðar, Svisslands og Tyrkjaveldis.

Undirritaðir fulltrúar stjórnandanna í framannefndum löndum hafa fallizt á eptir

1) Um sambandsburðargjald það, sem ákveðið er fyrir Danmörk og Ísland, sjá brjef laudshöfðingja frá 23. júní 1875 (Stjórnartíð. B. 50. bls. bls. 43.—44.